

## Plenum

**Torsdag 26.11.2015 kl. 16.00—23.07**

### **11. Regeringens proposition till riksdagen om komplettering av budgetpropositionen för 2016 (RP 30/2015 rd)**

Regeringens proposition RP 118/2015 rd

#### *Remissdebatt*

**Förste vice talman Mauri Pekkarinen:** Ärende 11 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Ärendet remitteras till finansutskottet.

I plenum 24.11.2015 bordlades ärendet till detta plenum. Nu fortsätter debatten.

#### *Debatt*

20.45 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa herra puhemies! Tämä asiahan jäi pöydälle varsin oudonlaisen tapahtumasarjan seurauksena. Täällä nimittäin eduskunta kävi keskustelua tästä täydentävästä talousarviosta, ja ministeri Stubb kävi kertomassa eduskunnalle, että eläkkeensaajien asumistuen leikkaus muun muassa perutaan. Tämän jälkeen ministeri poistui salista ja keskustelu jatkui, kunnes sitten huomasimme — saliin tuli tieto edustaja Heinälouoman Twitter-seurannan perusteella — että kuinka ollakaan, samana päivänä valtioneuvosto oli pitänyt oman istuntonsa ja tehnyt päätöksen siitä, että eläkkeensaajien asumistukea leikataan. Tällä kertaa vähän toisessa muodossa, mutta kuitenkin leikataan.

Tämähän tietenkin kävi ilmi, että hallitus itse ei halua nimittää tätä leikkaukseksi. Siinäkin omituinen juttu: tiedote oli lähtenyt ministeriöstä, että eläkkeensaajan asumistuesta säästetään, ja vähän ajan kuluttua otsikko kuuluikin jo, että enimmäisasumismenot jäädytetään, mikä nyt kertoo sitten varmasti oman osansa tarinaa.

Me olimme hyvin hämmentyneitä täällä eduskunnan istuntosalissa silloin, kun tuo Twitter-viesti löytyi. Miksi voi olla niin, että ministeri kertoo asumistuen leikkauksen perumisesta mutta ei katso tarpeelliseksi kertoa, että hallitus on samana päivänä tehnyt päätöksen siitä, että toisaalla, toisella kädellä tehdäänkin uusi leikkaus eläkkeensaajan asumistukeen?

Kysyimme, pitääkö tämä paikkansa — paikalla olleet, myös hallituspuolueiden edustajat olivat aika lailla ihmeissään ja muutama käytti puheenvuoronkin, että tämmöisestä ei ole tietoa ja täytyy selvittää ja jos näin on, niin huono juttu, huono asia, näin ei pitäisi käydä. Tämän keskustelun seurauksena me oppositiossa ja sosialidemokraateissa näimme, että tämä on sen verran vakava asia, eläkkeensaajien kuristaminen ja leikkauspolitiikan jatkaminen lupauksista huolimatta asumistuen osalta, että haluamme tähän selvytyden ja haluamme käydä tämän keskustelun sitten, kun tiedämme asiasta lisää. Pyysimme asian sitten pöydälle ja tänään olemme jatkamassa tätä käsittelyä.

No, valitettavasti, asiahan oli juuri niin (Timo Heinosen välihuuto) kuin pelkäsimme. — Edustaja Heinonen, asia oli juuri niin kuin pelkäsimme. — Eli hallitus oli tietoisesti päättänyt tehdä uuden leikkauksen eläkkeensaajien asumistukeen, anteeksi, jos käytän sanaa

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

leikkaus, sillä täällähän kävi ilmi ministerinkin puheesta se, että tässä on kysymyksessä joku asia, jota ei saa nimittää hallituksen mielestä leikkaukseksi, mutta tämä asia kuitenkin säästää valtion menoja viitisen miljoonaa, myöhemmin lisää. Ja tämä sama asia, jota ei saa kutsua leikkaukseksi tietenkään, on sitten näin ollen eläkkeensaajilta pois. Tästä on kysymys.

Tietenkin on hyvin ikävää eläkkeensaajien kannalta se, että näin ollaan tekemässä. Kyllä sen jälkeen, sen tiistain jälkeen, on tullut paljon yhteydenottoja ja ihmettelyä, aitoa huolta siitä, mitä tässä nyt on käymässä. Juuri kun mielenosoituksissa oltiin ja ajateltiin, että hie-noa, nyt meitä kuultiin ja peruttiin tämä kohtuuton leikkaus. Oppositiokin teki väli-kysymyksen tästä, ja näin kävi, ja yhtäkkiä tilanne on se, että sitten palataankin jälleen ker-ran tälle leikkauslinjalle. Tilanne on hyvin ikävä, tilanne on vakava, ja tilanne on eläkkeen-saajan kannalta kohtuuton. Minä en hyväksy tätä politiikkaa, mitä tämä hallitus tekee elä-kkeensaajien kohdalla. Nimittäin tässä on se ikävä puoli, että tämä ei ole ainoa leikkaus. Sen lisäksi leikataan lääkekustannuskorvauksia, matkakorvauksia, asiakasmaksuja korotetaan hyvin paljon. Nämä kaikki iskevät nimenomaan pienituloiseen eläkkeensaajaan.

Olen usein sanonut, että eihän se voi olla niin, että pienituloinen ihminen ihan oikeasti joutuu valitsemaan, ostaako ruokaa vai lääkkeitä. Minua hämmensi kyllä hieman se, että täällä kyselytunnilla annettiin ymmärtää, että eihän tämä nyt niin iso leikkaus olekaan. Mutta kyllä, hyvät ystävät, se vain niin on, että pienituloisella ihmisellä ne kympit ovat tosi isoja rahoja, ja se on täysin väärä kohde hallituksen leikkauksille.

Tämä tarina on tosi. Tämä tarina on tosi, näin on käynyt Suomen eduskunnassa tiistaista torstaihin. Ja todellakin näiden parin päivän aikana on käynyt ilmi, että hallitus on tiennyt tiistaina täällä kertoessaan, että tukien leikkaukset perutaan, että uusi leikkaus on kuiten-kin tulossa. Hallitus on tehnyt sen ihan tarkoituksella, ja tässä sitä sitten ollaan.

Puhemies! Haluan tähän sanoa vielä, että en pitänyt sopivana sitä, että kun kyselytunnil-la eläkkeensaajan tilanteeseen liittyen esitin viimeisen kysymykseni ministeri Stubbille kysyen tästä eläkkeensaajien epäoikeudenmukaisesta verotuksesta, mistä olemme täällä usein häneltä kysyneet, niin hän ei vastannut sanallakaan tähän kysymykseen. Hän käytti oman ministeriminuuttinsa kritisoidakseen SDP:n (Puhemies koputtaa) vaihtoehtobudjet-tia. Minusta ei ollut sopivaa myöskään se, että siinä yhteydessä, jos minuutti käytetään mi-nisterin toimesta opposition vaihtoehtobudjetin kritisoimiseen, eikä pelkästään kritisoimi-seen, vaan siitä puhuttiin muunneltua totuutta, annettiin minuutti väärää käsitystä — Me otamme vähemmän velkaa kuin hallitus ottaa. Me emme nosta veroastetta. Kaikki nämä ministeri kertoi meidän puolestamme täysin päinvastoin, kuin mitä olemme esittämässä — niin sitten emme saa vastauspuheenvuoroa kertoaksemme asianlaidan, miten se on oikeas-ti. Tämän nyt haluan todeta tähän pöytäkirjaan, että en minä ole 20-vuotisen eduskuntahis-toriani aikana oikein tälläistakaan näytelmää sitten nähnyt.

**20.51 Sanna Marin sd:** Arvoisa puhemies! On hyvä, että hallitus on perunut päätöksensä eläkeläisten asumistuen siirtämisestä yleisen asumistuen piiriin. Tämä päätös yhdessä eläkkeiden indeksijäädytyksen kanssa olisi pudottanut jopa 27 000 uutta eläkeläistä köy-hysrajan alapuolelle. Asia selvisi, kun oppositio teetti selvityksen tästä eduskunnan tieto-palvelulla.

Kertoo kuitenkin paljon hallituksesta, että sen mielestä saavutus on se, että perutaan omia huonoja päätöksiä. Eduskunnan kyselytunnilla ministeri Mäntylä yritti jopa vierittää hallituksen esittämät leikkaukset palkansaajien syyksi. Hallituksen politiikasta on kyllä

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

käynyt selväksi, ettei hallitus juuri arvosta sitä työtä, mitä palkansaajat ja palkansaajaliike tekevät, mutta silti tämä heitto oli kyllä monessa suhteessa pohjanoteeraus.

Enimmäisasumismenojen jäädytys yleiseen asumistukeen ja eläkeläisten asumistukeen on tosiasiallisesti leikkaus, kuten ministeri, anteeksi, edustaja Viitanen täällä totesi. (Eero Heinäluoma: Tuleva ministeri! — Pia Viitanen: Jaa!) Siis samana päivänä kuin hallitus ilmoitti eduskunnalle, että se peruu eläkeläisten asumistuen leikkauksen eli yhdistämisen yleiseen asumistukeen, se leikkaa asumistukea toista kautta indeksin jäädyttämisellä vuoden 2015 tasolle. Ministeri Rehula perusteli aiemmin tänään leikkausta sillä, että indeksijäädytys ei ole keneltäkään pois, mutta tosiasiallisesti jäädytys heikentää asumistuen saajien toimeentuloa, koska vuokrat ja muut asumiskustannukset kuitenkin nousevat joka vuosi. Leikkaus koskee noin 100 000:ta tuensaaajaa yleisen asumistuen piirissä, ja se on noin 22 miljoonaa vuositasolla. Eläkeläisten osalta enimmäisasumismenojen leikkaus on lähes 5 miljoonaa euroa. Kyllä tämä minun mielestäni kuulostaa eläkeläisten näkökulmasta aivan selkeältä heikennykseltä nykytasoon nähden.

**20.53 Eero Heinäluoma sd:** Arvoisa puhemies! Pidän tärkeänä, että omassa toiminnassani yritän katsoa koko maan etua ja toimia tällä tavalla tasapuolisesti, mutta olen myös helsinkiläisten äänestäjien asialla. Ja nyt kun puhutaan tästä eläkeläisten asumistuen uudesta leikkauksesta — siinä siis leikataan hyväksyttävien asumismenojen enimmäismäärää — niin se kyllä kohdistuu erittäin kipeästi helsinkiläisiin ja laajemmaltikin pääkaupunkiseutulaisiin. Miksi näin? Sen takia, että tämä on se alue, jossa vuokrat ovat kaikkein kovimmat. Ja ne ovat sitä sen takia, että täällä on paljon ihmisiä ja tulee olemaan paljon ihmisiä. Muuttoliike on jatkumassa, ja asuntotuotanto tulee pahasti jäljessä, ja sen seurauksena on korkea asuntojen hintataso ja sitten myös korkea vuokrataso. Ja tästä on tullut paljon terveisiä helsinkiläisiltä, että tätä alkuperäistä leikkausta pidettiin täysin kohtuuttomana mutta ei ole kyllä ymmärretty nyt tätä uuttakaan, että kun on ilmoitettu, että peruutetaan, niin sitten kaikessa hiljaisuudessa tuleekin vähän yllättäen tällainen päätös, että tehdäänkin sitten tämmöinen toista kautta — vähän pienempi, mutta leikkaus kuitenkin.

Ilmeisesti on niin, että tässä haluttiin kertoa hyvät uutiset. Kerrotaan hyvät uutiset ja sitten toivotaan, että nämä huonot uutiset menisivät siinä huomaamatta, ettei kukaan oikein kertoisikaan, että sitten kuitenkin ensi vuonna (Timo Heinonen: Siis iso tiedote oli!) tämmöinen 5 miljoonan euron leikkaus tehdään ja se myöhemmin kasvaa eteenpäin. Ja sitten kävi niin, että ilmeisesti ministeriössä olivat tiedottajat laittaneet otsikkoon aika rehellisesti, (Pia Viitanen: Siis sen, mitä se oli!) että eläkeläisten asumistuesta tehdään säästöjä, kunnes tuli ilmeisesti poliittinen ohjaus, että pitää poistaa sieltä otsikosta se säästö. (Puhemies koputtaa) Tämähän on huonoa poliittista ohjausta. (Pia Viitanen: Ei kerrota totuutta!)

**20.55 Timo Heinonen kok:** Arvoisa herra puhemies! Edellinen puhuja viittasi siihen, että pääkaupunkiseudulla on asuntopulaa ja hinnat ovat nousseet, ja se on totta. Kun katsomme esimerkiksi viime kauden tuloksia rakentamisessa, niin ne jäivät kyllä luvattoman laihoiksi, (Pia Viitanen: Kannattaa katsoa hyvin tarkkaan!) ja kun taas katsomme vaikkapa siitä neljä vuotta aiemmin tehtyjä rakentamismääriä, niin ne olivat erilaisissa luokissa. Asuntonministeri Jan Vapaavuoren aikana rakennettiin ennätysmäärä asuntoja, ja se tietysti näkyi myönteisesti siellä. Viime kausi — ei nyt mainita, keitä oli silloin ministereinä — jäi kuitenkin selkeästi niistä rakentamismääristä.

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

Nyt onneksi tällä kaudella jälleen tähän rakentamiseen halutaan ottaa uutta buustia, nimittäin että me saisimme kohtuuhintaista rakentamista ja asumista, ja kyllä se kohtuuhintainen asuminen lähtee ennen muuta siitä, niin kuin edustaja Heinäluoma edellä totesi, että pitää olla riittävästi asuntoja. Eli asuntotarpeesta ja siitä, miten siihen pystytään vastaamaan, tämä hyvin pitkälti lähtee liikkeelle. Kun tätä hallituksen esitystä eduskunnalle ensi vuoden talousarvioesityksen täydentämisestä lukee, niin toivoisin, että kaikki kiinnittäisivät ison huomion sen yleisperusteluiden Talouden näkymät -kohtaan. Siinä todetaan, että Suomen talouden tilanne on vakava. Bkt:n kasvu on lähellä nollaa, ja työttömyys kasvaa, ja työttömyysjaksot pitenevät, ja taantumän jälkeenkin kasvu jää kituliaaksi.

Tuossa keskustelussa, joka viimeksi jäi kesken, lainasin myös talousvaliokunnan mietintöä pankkivaltuuston kertomuksesta, ja tämä on myös sellainen kohta, joka on hyvin tärkeää luettavaa: "Valiokunta kiinnittää vakavaa huomiota siihen, että Suomen talouskehitys jää yhä kauemmaksi euroalueen kasvusta. On vältettävä tilanne, jossa muun euroalueen kasvun myötä rahapolitiikkaa ryhdytään kiristämään ilman, että Suomi on saanut taloutensa nostettua kilpailukykyiseen kuntoon." Tämä kuvaa hyvin sitä tilannetta, mikä meillä tällä hetkellä on, ja sen takia pitää nyt määrätietoisesti tehdä näitä toimenpiteitä, rakenteellisia uudistuksia, esimerkiksi sote-uudistusta viedä eteenpäin, mutta myös veropolitiikassa sellaisia ratkaisuja, että tähän maahan saadaan työtä, uusia työpaikkoja ja toimeilaisuutta. Ja se pieni liikkumavara, mikä tällä hetkellä hallituksella on ollut, on haluttu nimittäin kohdentaa niin, että pieni- ja keskituloisten työn verotusta kevennetään, että saamme tätä tilannetta sitäkin kautta sitten oikaistua.

Arvoisa puhemies! Pidän myönteisenä sitä, että hallitus kuulee kansaa ja on valmis myös korjaamaan esityksiään. Eläkeläisten asumistuen peruminen on myönteinen asia. (Eero Heinäluoma: Osittainen peruminen!) Mutta sitten toisena isona asiana, mikä tässä nousee esille, on turvapaikanhakijat ja maahanmuutto, johon hallitus esittää merkittävää summaa, puolta miljardia euroa lisää. Kyllä poliisin voimavarat on tällä hetkellä sidottu isolta osin. Meillä oli tämä yksi julkisuudessa varsin laajasti ollut tapaus ja tänään uusia tapauksia, joissa maahanmuuttajat ovat aiheuttaneet turvattomuutta, ja tähän tilanteeseen pitää nyt pystyä vastaamaan niin, että sisäinen turvallisuus ei tässä maassa järky. Yhtenä ratkaisuna, kun EU:n ulkorajat vuotavat, pitää olla valmiutta myös sisärajoilla ottaa vahvempia rajatarkastuksiaakin käyttöön. Esimerkiksi poliisiylijohtaja vahvisti, että myös usealla paikkakunnalla turvapaikanhakijoiden harjoittama seksuaalinen häirintä on lisääntynyt, ja nämä ovat sellaisia viestejä, joita nyt valitettavasti tulee monesta eri paikasta.

Aivan lopuksi, arvoisa puhemies, haluan myönteisenä asiana vielä nostaa esille sen, että hallitus lisää harmaan talouden torjunnan menoihin 6,4 miljoonaa euroa. Itse toivon, että pystymme vielä lisäämään myös poliisimäärää ja poliisimiesten koulutusta, niin että tuo sisäinen turvallisuus ja sen tunne eivät järky.

**21.00 Sanna Marin sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus ja hallituspuolueiden edustajat perustelevat päätöksensä hyvin usein sanalla "pakko". Tämä oli luettavissa ja nähtävissä myös tästä edustaja Heinosen puheenvuorosta. (Timo Heinonen: En käyttänyt kertaakaan sanaa "pakko"! — Käytitte muistaakseni sanoja "nyt täytyy".

Tänään valtiovarainministeri Stubb viittasi niin sanottuun velkakelloon eduskunnan kyselytunnilla ja siihen, että valtionvelka ylittää maagisen 100 miljardin euron rajapyykin. Näin ei kuitenkaan tapahtunut, vaan tänään torstaina Suomella on Valtiokonttorin mukaan velkaa 97,39 miljardia. Taloussanomat haastatteli Valtiokonttorin apulaisjohtaja Mika

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

Arolaa, joka selvensi asiaa näin: "Velka lisääntyy aina, kun valtio ottaa lainaa, ja vähenee aina, kun valtio maksaa lainaa pois."

Velkapopulismi, velalla pelottelu, pakon maalailu on tehokas väline tietenkin retorisesti käydä talouskeskustelua, mutta toivoisin myös vähän syvempiä perusteluja ja hieman syvempää talousanalyysiä.

**21.02 Pia Viitanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun edustaja Heinonen on viisas edustaja, tietää aina kaiken, niin minä nyt kysyisin sitten teiltä, edustaja Heinonen, kun teidän puolueenne edustaja, valtiovarainministeri Stubb, jätti minulle vastaamatta kyselytunnilla siihen kysymykseen, onko oikein, että eläkkeensaajien verotus epäoikeudenmukaistetaan. Tämä liittyy tähän asiaan nyt juuri sitä kautta, että kaiken kaikkiaan hallitus on eläkkeensaajia kohtelemassa hyvin epäreilulla tavalla, ja nyt sitten on tapahtunut vielä tällainen piiloleikkaus, ja on mielestäni todella uskomatonta, että näin voidaan toimia.

Mutta minä haluaisin nyt vastauksen siihen kysymykseen — parempi myöhään kuin ei milloinkaan. Me olemme usein tätä kysyneet. Te olette jo kerran äänestäneet sitä vastaan, että eläkkeensaajien vero pidettäisiin tasavertaisena. Siitä olen pahoillani, mutta teillä on vielä mahdollisuus moneen kertaan tässä matkan varrella, ennen kuin joulukuu koittaa, ottaa kantaa tähän asiaan. Onko tämä oikein teidän mielestänne todellakin, (Puhemies koputtaa) että näin hallitus toimii? Minusta se ei ole oikein.

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Nyt myönnän vielä vastauspuheenvuoron edustaja Heinoselle, mikäli hän sellaista halajaa.

**21.03 Timo Heinonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aina kun puheenvuoron saan, niin sen mielelläni käytän.

Arvoisa puhemies! Tällä hetkellä verotuksen liikkumavara on pieni, ja sen varan, mikä tällä hetkellä on, hallitus on halunnut suunnata nimenomaan niin, että pystymme saamaan tähän maahan lisää työtä ja työpaikkoja, ja se tapahtuu niin, että pieni- ja keskituloisten verotusta nyt kevennetään ja halutaan sinne suunnata nyt sitä buustia, mitä tässä pienen liikkumavaran tilanteessa on mahdollista tehdä.

Tässä salissa olemme käyneet monta keskustelua siitä, millä tavalla verotuksen ratkaisuja on syntynyt, ja täytyy kirjata se pöytäkirjaan, että itse asiassa viime kaudella tapahtui jo ensimmäisen kerran tämä työntekijöiden ja eläkeläisten verotuksen erkaneminen toisistaan raippaveron myötä. En muista, kuka silloin oli valtiovarainministerinä, se tapahtui silloin, mutta ei tietysti perustella silloin tehdyillä huonoilla päätöksillä, (Puhemies koputtaa) vaan nyt tällä kertaa sillä, että tuo liikkumavara laitetaan työhön ja toimeliaisuuteen.

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** No niin, ja nyt mennään puhujalistaan.

**21.04 Simon Elo ps:** Arvoisa puhemies! Kansanedustajina teemme työtä ensisijaisesti valitsijoidemme eli Suomen kansan hyväksi. Onkin ikävää, että resursseja nyt erityisesti tässä taloustilanteessa valuu niin paljon muuhun kuin suoraan kansamme hyvinvointiin. Hallitushan esittää kohonneiden turvapaikanhakijamäärien vuoksi maahanmuuton määrärahoihin korotusta 452 miljoonaa euroa. Tämä ei tietenkään ole perussuomalaisille mieleistä, (Eero Heinäluoma: Kukahan siellä hallituksessa on!) mutta tilanteesta saamme syyttää

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

aikaisempien hallituksien laiminlyöntiä maahanmuuttopolitiikan uudistusten suhteen. Suomi ei ole riittävällä varovaisuudella ja realismilla suhtautunut vaaraan tulijamäärän räjähdysmäisestä kasvusta. Aikaisemmat hallitukset ovat tehneet Suomeen tulosta liian houkuttelevaa aikana, jolloin Schengen-järjestelmä ei enää käytännössä toimi, ja tämänhän on pääministeri Sipilä myös myöntänyt puheenvuorossaan, että Schengen-alue natisee liitoksistaan. Suomen nykyisen hallituksen voima on sen käytännöllisessä kyvyssä tehdä tärkeitä päätöksiä. Siksi hallitus tekeekin kaikkensa turvapaikka- ja maahanmuuttojärjestelmään liittyvien kustannusten hillitsemiseksi seuraavien vuosien aikana. Tästä osoituksena ovat perussuomalaisten myötävaikutuksellakin tulleet linjaukset hallituksessa: kiristyksiä rajavalvontaan, perheiden yhdistämiseen, määräaikaisiin oleskelulupiin. Lisätoimia tarvitaan, niitä myös tulee.

Arvoisa puhemies! Hallituksen pitkäjänteisen työn avulla voimme tulevaisuudessa päästä taas tilanteeseen, jossa Suomen rajalliset resurssit käytetään tehokkaammin omien kansalaistemme hyväksi. Kansalaisten on hyvä tietää, että vasemmisto-opposition kanta kasvattaa maahanmuuttoa ja kehitysapuun liittyviä kustannuksia osuu lopulta suomalaisten omaan nilkkaan yhä vahvempien leikkauspaineiden muodossa. Viime kaudella samat puolueet ajoivat paperittomien terveydenhoitoa. Ajatelkaa, jos se olisi toteutettu, mitkä olisivat nyt kustannukset. (Eero Heinäluoma: Mitäs Kari Rajamäki teki?) — Kari Rajamäki on teitä, ja hyvä viimeinen mohikaani demareista olikin. (Sosialidemokraattien ryhmästä: Lähti pois! — Ei tule takaisin!)

Propagandan vanha sääntö on, että jos toistaa hurjaa väitettä riittävän useasti, niin siihen aletaan uskoa. Mitä tulee eläkkeensaajien asumistukeen, niin en tässä suhteessa siksi lähde tähän demarien retoriseen kikkailuun. Niin kuin täällä täydennysbudjetin yleisperusteluissa sanotaan aivan oikein, eläkkeensaajien asumistuen ja yleisen asumistuen aiottu sulauttaminen peruutetaan.

Muutaman sanan haluan vielä sanoa täydennysbudjetista liittyen nimenomaan maahanmuuttoon. Tärkeää on se, että poliisi ja suojelupoliisi saavat lisäresursseja. Ehdotetaan lisäystä poliisille 9 miljoonaa euroa ja suojelupoliisille 800 000 euroa ja lisäksi poliisille maastapoistumismenoihin 16 miljoonaa euroa. Tämä on erityisen merkittävää tilanteessa, jossa — kuten täällä todetaan — 35 prosenttia turvapaikanhakijoista todennäköisesti saa myöntävän päätöksen, jolloin on iso osa turvapaikanhakijoita, jotka tavalla tai toisella, asianmukaisella menettelyllä, täytyy palauttaa. Viime vuonna 70 prosenttia turvapaikanhakijoista lähti kielteisen päätöksen saatuaan vapaaehtoisesti. 30 prosenttia jäi Suomeen syystä tai toisesta, tilanteesta tai toisessa, eikä tosiaan vapaaehtoisesti poistunut. Tämä on sellainen asia, johon onneksi lähdetään myös resurssien osalta paneutumaan.

Täällä yleisperusteluissa todetaan myös, että korkeimman hallinto-oikeuden ja muiden tuomioistuinten toimintamenoihin ehdotetaan yhteensä melkein 8 miljoonan euron lisäystä turvapaikanhakijoiden oikeusturvaan liittyviin menoihin. Se on aivan asiallista, lain mukaisesti näin täytyy, totta kai, toimia, kun oikeusasteita täytyy tässä enemmän käyttää kuin aikaisemmin. Tosin, kuten edustaja Zyskowicz on ihan tärkeästi ottanut esille, kansainväliset sopimukset, mihin Suomi on totta kai sitoutunut, eivät velvoita sitä, että hallinto-oikeuden lisäksi pitäisi olla valitusmahdollisuus myös korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Tätä pitää pohtia hallituksessa vakavasti, että tähän puututaan ja kustannuksia saadaan sitä kautta pienennettyä.

Lopuksi vielä otan esille nämä vastaanottotoiminnan ostopalvelumenot, joihin tehdään yli 200 miljoonan euron lisäys. Tämä huolestuttaa — siinä suhteessa, että hyvin moni vas-

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

taanottokeskus, myös omassa kotikaupungissani Espoossa, on yksityinen — ettei luoda yksityisille kaupallisille toimijoille tietynlaista automaattia valtiolta. (Puhemies koputtaa) Tässä pitää olla hyvin tarkka.

**21.09 Olavi Ala-Nissilä kesk:** Arvoisa puhemies! Tämän talousarvion yrityksen täydentämisen yhteydessä pari talouspoliittista ajatusta ja pari murheellista.

Suomessa tällä hetkellä on tärkeää saada meidän vienti vetämään, ja nyt meillä yhden yrityksen perusteella, yhden yrityksen pohjalta, ollaan pysäyttämässä osin satamia ja puolta meidän viennistä. Se on murheellista. Tätä toimintaa, lakkotoimintaa, me tuemme verovähennysoikeudella, kun nämä lakkoavustukset ovat osittain verovapaita. En tiedä, mitä järkeä siinä on, kun (Eero Heinäluoma: Kukas on omistajaohjausministeri?) pieni vähemmistö laittaa Suomen taloutta polvilleen.

Toinen näkemys on se, että me tässä globaalissa menossa, kovassa muutoksessa näemme, että Suomen talouden ongelmat ovat rakenteellisia hyvin pitkälle. Opposition vastalauseesta minusta ministeri Stubb hyvin totesi: "ei ainuttakaan rakenteellista uudistusta." Sen sijaan vastuullinen oppositio näiden säästöjen osalta, joita hallitus korjaa — kun tehdään miinusmerkkisiä ratkaisuja nopeasti, niin niitä täytyykin tarvittaessa korjata — edelleen hassuttaa eläkeläisiä, että tässä ollaan viemässä heiltä nyt sitten asumistukea merkittävästi. Tästä ei ole kysymys.

Toivoisin, että vastuullinen oppositio näkisi myöskin Suomen talouden haasteet, ne rakenteelliset ongelmat, missä me olemme, ja tukisi sitä Suomen nousua. Muuten, kun meidän tämä nimittäjä eli bkt koko ajan pienenee ja julkiset menot ovat, mitkä ovat, ja kasvussa, niin eihän tällä tavalla Suomi voi nousta. Meillä on Euroopan huonoimmat lähtökohdat kohta, kun velka kasvaa ja emme saa taloutta kasvuun. Siinä mielessä me tarvitsemme laajan yhteisen ponnistuksen, ja tässä suhteessa toivoisin, että nyt työmarkkinoilla ja täällä eduskunnassa nähtäisiin nämä isot haasteet ja jätettäisiin nämä pienemmät näpertelyt vähemmälle. (Eero Heinäluoma: Ai eläkeläisasia on näpertelyä?)

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Vastauspuheenvuoro, edustaja Viitanen, ja sen jälkeen edustaja Heinäluoma. Mutta sitten en myönnä enempää vastauspuheenvuoroja, paitsi edustaja Ala-Nissilälle. Ei jokaisen puheenvuoron jälkeen tässä tilanteessa ole syytä käydä pitkää debattia. Nyt menettelemme näin.

**21.12 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro):** Arvoisa puhemies! Olen hyvin pahoillani, jos edustaja Ala-Nissilän mielestä eläkkeensaajien asema ja toimeentulo on näpertelyä. Minun mielestäni se on iso kysymys ja vastoin kaikkia niitä lupauksia, mitä eläkkeensaajille annettiin ennen vaaleja. Täällä toimitaan nyt täysin toisin, liittyy se sitten verotukseen tai yleisesti eläkkeensaajan aseman heikentämiseen, mitä hallitus nyt tekee.

Mutta halusin tämän vastauspuheenvuoron siksi, puhemies, että haluan nyt edustaja Ala-Nissilälle todeta, että jos nyt vaivaudutaan tutustumaan näihin opposition vaihtoehtobudjetteihin, niin me olemme ensinnäkin ottamassa velkaa vähemmän kuin hallitus ottaa. Me kannamme vastuullisesti huolta taloudesta, ja minä en kyllä ymmärrä ollenkaan tällaista keskustelua rakenteellisista uudistuksista. Nimittäin meidän vaihtoehtobudjetissamme niitä on kosolti, ja toivon, että ottaisitte niistä kopin. Täällä on uudistuksia Rinteen työllistämismallista, täällä on kuntatyöllistämismallista avauksia, yrittäjyyspaketista avauksia, palkansaajalle ja eläkkeensaajalle enemmän käteen, verouudistusavauksia. Tämä on täyn-

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

nä avauksia, jotta me saisimme (Puhemies koputtaa) tänne Suomeen työtä tässä ja nyt. Otakaa koppi, edustaja Ala-Nissilä.

**21.13 Eero Heinäluoma sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen yllättynyt, että kun erittäin kokenut ja talousasioihin erikoisesti keskittynyt edustaja Ala-Nissilä on huolissaan tästä taloustilanteesta, hän ei ota vastaan niitä esityksiä, joita ihan rakentavassa mielessä on opposition puolesta toimitettu. Nehän ovat juuri rakenneuudistuksia, joista edustaja Viitanen mainitsi.

Nyt käytetään 6 miljardia, siis 6 miljardia euroa passiiviseen työttömyysturvaan ja toimeentulotukimenoihin, työttömyydestä aiheutuviin kustannuksiin. Kun SDP:n puheenjohtaja Rinne on esittänyt, että otettaisiin siitä osa ja käytettäisiin ihmisten työllistämiseen, niin sehän on rakenneuudistus. Se on rakenneuudistus, jolla passiivista rahankäyttöä muutetaan aktiiviseksi, jotta ihmiset pääsevät työelämään. Minun on vaikeaa ymmärtää, että tätä ei Suomen Keskusta voisi hyväksyä, ja oletankin, että sen johtava talousasiantuntija voisi viedä tämän ihan vakavaan harkintaan. Tämä ei ole nyt mitään vinoilua (Puhemies koputtaa) vaan ihan vakava ajatus.

**21.14 Olavi Ala-Nissilä kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun puhuin näpertelystä, liitin sen juuri näihin rakenteellisiin uudistuksiin. Niitä me tarvitsemme todellakin. On totta, että työttömyysturvajärjestelmää täytyy uudistaa. Ei tukityöllistämisen menetelmin vaan laajemmin, siten että se on todella kannustava järjestelmä. Minä en ole tarkkaan tutustunut Rinteen malliin, ja pitää vielä sitä opiskella.

Sitten totta kai myöskin paikallinen sopiminen on erittäin tärkeätä. Sillä saadaan kymmeniätuhansia työpaikkoja, jos sitä onnistutaan lisäämään, ja niin edelleen.

Todella ei ole tarpeen kritisoida SDP:n vaihtoehtobudjettia. Mutta kun te ryöstätte Sitran, niin miten sillä tutkimusta ja kehitystä edistetään, että Sitran toimintaedellytykset viedään? Tai Suomen Pankista ei voi — se on itsenäinen, EKP-järjestelmää — lähteä eduskunnan päätöksellä rahoja ottamaan yhtään enempää kuin päätöksentekojärjestelmät antavat. Sitten teiltä puuttuu, niin kuin sanoin, (Puhemies koputtaa) laajemmat rakenteelliset uudistukset.

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Nyt olisi aika siirtyä puhujalistaan.

**21.15 Matti Semi vas:** Arvoisa puhemies! Nyt päästiin ihan hyvään asiaan, koska kun talousarvion lisäyksiä tuossa katselin, olin pettynyt siihen, että työllisyysmäärärahoihin ei ollut riittävästi laitettu rahaa, kun Suomessa on niin paha työttömyys. Meillä on parhaillaan yli 300 000 työtöntä tällä hetkellä, ja kun otetaan nuo toimenpiteissä olevat mukaan, niin lukuhan on ihan lähellä puolta miljoonaa jo meillä.

Täällä usein on puhuttu tempputyöllistamisestä. Mutta minusta kun mietitään, mikä se työllisyydenhoidon merkitys on meillä, sen tärkein asia on ylläpitää työkuntoa ja ylläpitää ammattitaitoa, ja se mahdollistaa työttömän löytää jopa uuden ammatin ja ohjaa uuteen ammattiin, ja se on tiettyä sosiaalista toimintaa, että ihmiset eivät syrjäydy siinä. Tämä työllisyydenhoito, puolen vuoden patkakin, auttaa ihmistä sillä tavalla, että hän pystyy olemaan muitten ihmisten kanssa todella kehittävässä toiminnassa mukana. Sillä on erittäin tärkeä sosiaalinen vaikutus.

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

Entisenä nyrkkeilijänä voisin sanoa, että työllisyydenhoito on parasta sparrausta, mitä työttömälle voidaan antaa. Se kuuluu niin kuin siihen asiaan. Sen tärkein tehtävä on estää pitkäaikaistyöttömyyttä ja sen sosiaalisia ongelmia. Siihen olisi tarvittu tässä tilanteessa paljon enempi rahaa kuin näihin lisäyksiin on tullut mukaan.

Toinen asia, mistä rupesin huolehtimaan: Tuon harmaan talouden torjuntaan hallitus lisäsi sen 6,4 miljoonaa euroa, mutta kun tuossa katselin sitä lisätalousarviota ja sitä menettelytapaa, miten on toimittu, niin 3,2 miljoonaa on lisäystä tavallaan siinä rahassa, mutta sitten otetaan ainakin Rajavartiolaitoksen ja pelastustoimen menokohdilta rahaa pois se toinen 3,2 miljoonaa. Herää kysymys: missä meidän sisäisen turvallisuuden hoitaminen kulkee? Ja kun täällä on puhuttu paljon tästä meidän tämänhetkisestä pakolaistilanteesta ja siitä, että me tarvitsemme lisävoimia, sisäiseen turvallisuuteen valvojia ja toimijoita, niin tällaisella kikkailullako näitä asioita hoidetaan? Olin todella pahoillani siitä asiasta. — Kiitos. (Jari Myllykoski: Sumutus jatkuu!)

**21.18 Kalle Jokinen kok:** Arvoisa herra puhemies! Käsitellään siis täydentävää talousarvioesitystä, ja keskustelu on aika paljolti keskittynyt tuohon eläkeläisten asumistukiasiaan, joka täällä aiemmin nousi jo esille edellisessä käsittelyssä. Mutta tämä taloustilanne on muutakin kuin asumistukea. Tällä hetkellä tämä velkatilanne on meillä sellainen, että sitä ei voi vähätellä. Täällä kuultiin puheenvuoroja siitä, että mitä se nyt on, onko se nyt sitten jo yli 100 miljardia, vai ei. Oli niin tai näin, se on kyllä aika lähellä ja on menossa yli 100 miljardin.

Valtion velasta tässä salissa olevat kaikki puolueet ovat vastuussa, siitä velasta, minkä olemme ottaneet ja millä tätä yhteiskuntaa on nyt sitten rakennettu ja pidetty pystyssä. Sitä ei päästä pakoon, ja se pitää joka tapauksessa hoitaa. Nyt vain ei enää ole näköpiirissä sellaista pelastusta kuin aiemmin, että talouskasvu on aina ennen taantumien jälkeen hoitanut meidät kuiville. Meidän väestömme ikärakenne, meidän rakennemuutoksemme elinkeinoelämässä, teollisuudessa, viennin heikko veto, ne ovat kaikki sellaisia tekijöitä, jotka eivät tule tuomaan sitä nopeata kasvua, jolla sitten kuitataan tämä velka, minkä me olemme ottaneet. Silloin 2008, kun syöksyttiin taantumaa, tehty arvio siitä, että otetaan velkaa eikä aiheuteta sitä lamaa, sen 90-luvun kaltaista lamaannusta yhteiskuntaan rajuilla leikkauksilla heti, vaan otetaan velkaa ja mennään tästä taantumasta yli, niin se arvio on osoittautunut nyt vääräksi. Nyt meidän täytyy suhtautua vakavasti tähän valtion velkaantumiseen.

Meidän kokonaisveroasteemme on liian korkea. Eli se resepti, että verotusta nostamalla nyt sitten talous korjataan kuntoon, ei ole enää mahdollinen. Verotuksen painopisteitä voidaan muuttaa niin, että meidän veroasteemme pitäisi olla matalampi, mutta veropohja voisi olla laajempi. Esimerkiksi tänään on kuultu, että Suomessa keskituloisten ihmisten veroaste on 3 prosenttia korkeampi kuin verrokkimaissa. Se on vakava viesti, koska aina työn kannustavuuteen myös se verotus liittyy ja näihin täytyy tarttua.

Tämän taloustilanteen me tiedämme, ja se on vain yhdessä hoidettava. Mutta nyt sitten tähän täydentävän talousarvion joihinkin havaintoihin.

Tässä hallitus reagoi vahvasti tähän yhä paisuvaan turvapaikanhakijatilanteeseen. Tässä osoitetaan 452 miljoonaa euroa määrärahalisäystä tähän turvapaikanhakijoiden aiheuttamaan tilanteeseen. Se on reagointia olemassa olevaan tilanteeseen, ja niin tulee hallituksen toimiakin. Siellä osoitetaan muun muassa, täällä on puhuttu edellisissä puheenvuoroissa poliisin määrärahoista, poliisille 9 miljoonaa euroa lisää, suojelupoliisille 0,8 miljoonaa

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

euroa ja poliisille maastapoistamiskuluihin 16 miljoonaa euroa, eli kyllä nämä panostukset ovat isoja, mutta niin niiden pitääkin olla tässä tilanteessa. Niille on todella tarve, riittänekö tuokaan määrä.

Sitten muutamia havaintoja vielä tästä täydentävästä talousarviosta. Leikkaus, joka oli poliisin harmaan talouden torjunnan menoihin, niin on hyvä, että se perutaan ja se harmaan talouden torjuntatyö voi jatkua.

Sitten yksi asia, joka ei ole tässä keskustelussa vielä ollut esillä, kun tämä keskustelu on pyörinyt tämän eläkeläisten asumistuen puitteissa. Hallitus hyvin vakavasti nyt on ottanut huomioon pienituloisten aseman siinä mielessä, että perustoimeentulotuen valtionosuuteen lisätään 1,4 miljoonaa euroa, ja sen tarkoituksena on paikata tämä indeksin lasku, joka olisi vienyt toimeentulotukea alemmas. Eli tällä pidetään nyt se toimeentulotuen taso, eikä se laske, niin kuin on indeksin tarkoituksena, että indeksillä lasketaan. (Eero Heinäluoma: Niin kuin kansaneläkkeessä tapahtuu! — Pia Viitanen: Juuri näin!)

No, sitten täällä on muitakin, esimerkiksi tuo LNG-terminaalien investointituki. Se on hyvä lisäys. On tärkeätä saada (Puhemies koputtaa) tuota LNG-polttoaineverkostoa rakennettua.

**21.23 Teuvo Hakkarainen ps:** Arvoisa puhemies! Nyt kun meillä on velkaa noin 100 miljardia, se on muuten helppo laskea, että jos meidän luottoluokitus laskee ja korkotaso nousee prosenttiin, niin meille tulee heti miljardi lisää velkaa. Jos nousee kaksi prosenttia, niin kaksi miljardia. Tämä on hyvin helppo laskea. Me olemme hyvin vakavassa tilanteessa, ja siksi hallitus joutuu sopeuttamaan tätä sille tasolle, että missään tapauksessa tuota tilannetta ei tule meidän eteemme.

Ei kukaan leikkauksia tee mielellään, mutta jos niitä ei tehdä, niin kuin pääministeri sanoi, niin joku muu tekee ne, ja sitten on kylmää kyytiä. Me emme ole keskieuropalainen talousalue, me olemme geopolitiittisesti täällä pohjoisessa, missä meillä on muita kustannuksia, muun muassa talvesta ja olosuhteista ja näistä, enempi kuin siellä. Ja sitten rankalla kädellä tehdään se.

Ja mitä tulee, sanotaan nyt näin, asumiskustannuksiin, niin jos korkotaso on nolla, niin asuntojen hinnat nousevat. Jos korkotaso nousee, asuntojen hinnat laskevat. Jos meillä on korkea asumistuki, varmasti vaikuttaa vuokriin ja muihin, ne nousevat siellä, nostavat asuntojen hintoja. Eli tämä on oltava tasapainossa, ei siinä kovin suuria siirtoja voi tehdä suuntaan eikä toiseen. Ja silloin kun asuntojen hinnat lähtevät nousemaan — täällä on minulla pikkuisen tilastoja — VVO:n omistajilleen jakamat osingot ovat viisinkertaistuneet vuodesta 2008. Ja kenen taskuun ne menevät? (Puhemies koputtaa) On siellä varmasti ihan...

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Nyt minä pyydän edustajaa siirtymään, mikäli aikoo jatkaa, puhujapönttöön.

— No, jatketaan sitten joskus.

**21.26 Eero Heinäluoma sd:** Arvoisa puhemies! Velkaongelmaa ei todellakaan ole syytä vähätellä. Se on vakava ongelma, ja tässä on syytä kyllä toimia tosi tarkalla ja harkitsevalla tavalla juuri sen takia, että jos ajaudumme syvään velkaantumisen kierteeseen, niin sen katkaiseminen voi olla vaikeata.

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

Mutta tässä ei nyt selviä ihan sillä, että käyttää puheenvuoron ja sanoo, että velkaantuminen on kauheata, ja antaa ymmärtää, että kun itse puhuu siitä, niin muut eivät siitä välitä. Täytyisi katsoa vähän, mikä on tämän täydentävän esityksen sisältö. Pyydän tutustumaan tähän hallituksen täydentävään budjettiesitykseen. Siitähän käy ilmi, että hallitus ei suinkaan ole vähentämässä velanottoa vaan on lisäämässä velan määrää, uuden velan määrää, tähän vuoteen nähden ja hyväksyy suuremman alijäämän budjetissa kuin mikä on tämän vuoden budjetti.

Kun edellinen hallitus sai melkein puolitettua tämän alijäämän sieltä yli 8 miljardista 5 miljardiin, niin se oli oikea suunta. Se on tullut alas sieltä yli 13 miljardista, jossa se oli vuoden 2007 vaalikaudella. Kun jätin valtiovarainministerin tehtävät, ylijäämää oli yli 3 miljardia ja maksettiin ennakkoarvioitua ja suurempia tilityksiä Valtion Eläkerahastoon. Ja sitten sen jälkeen tämä alijäämä revähti yli 13 miljardiin. Sitten on tultu nyt tällä vaalikaudella alas niin, että tämän vuoden budjetti oli se viitisen miljardia.

Nyt pyydän vielä kerran katsomaan sitä täydentävää esitystä: tämä hallitus ottaa 0,5 miljardia enemmän alijäämää kuin edeltäjänsä, ja tämä velkakäyrä ei suinkaan tule alas, vaan se kääntyy uudelleen nousuun. Miksi näin? Sen takia, että tästä budjettiesityksestä puuttuvat toimet talouskasvun ja työllisyyden hyväksi. Jos kasvua ei saada liikkeelle ja ihmisiä töihin, ei tehdä niitä rakenneuudistuksia, vaikkapa tämä Rinteen malli ihmisten työllistämiseen — käytetään työttömyysturvaa mieluummin aktivointiin ja työpaikkaan kuin maksetaan joutilaisuudesta — jos näitä ei tehdä, ei tehdä satsauksia myöskään investointipuolella, niin sittenhän tämä kierre jatkuu, ja siinä ei auta sitten käyttää näitä puheenvuoroja, että velka on hirveätä ja kauheata. Nyt kysytään jokaiselta edustajalta ja jokaiselta puolueelta, että mites tämä hoidetaan ja hyväksytäänkö tämä, että velka alkaa uudelleen kasvaa, velanotto. Velka kasvaa, mutta myös se velanotto kasvaa.

Sitten toinen asia, joka liittyy tähän meidän uuteen keskustelukulttuuriimme, jota en ole kyllä aikaisemmin tavannut ja joka on kyllä suoraan sanottuna enemmän kuin harmillista: miten voi olla mahdollista, että puhutaan ihan muuta kuin mikä on papereista ilmenevää? Puhun nyt tämän päivän — osin eilisestä — kyselytunnin tilanteesta, että valtiovarainministeri sanoi kirkkaalla suomen kielellä, että SDP ottaisi enemmän velkaa, (Pia Viitanen: Juuri näin! Ihan pakkana!) enemmän velkaa, ja kun SDP:n eilisestä vaihtoehdosta, josta täällä puhuttiin, käy selvästi ilmi, että SDP on rakentanut sen yli 300 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi suhteessa hallituksen budjettiin ilman niitä kuuluisia dynaamisia vaikutuksia, ja kun nämä työllisyysvaikutukset toteutuvat, joita siinä on tarkasti arvioitu, mistä ne tulevat, niin sen jälkeen ollaan miljardi euroa vähemmässä kuin hallitus. Siis 300 miljoonasta miljardiin on se haarukka, jossa ollaan. Tästä huolimatta meidän keskustelukulttuuriimme on tullut uusi tapa, että sanotaan ihan vain tuosta noin, että SDP ottaisi enemmän velkaa.

Tämä on huono kehityssuunta, jos tämmöiseen keskustelukulttuuriin mennään ja tämä hyväksytään. Sen ymmärrän, että voidaan olla eri mieltä joidenkin esitettyjen toimenpiteiden vaikutuksista, sen ymmärrän. Sehän on normaalia, ja se on arviointia. Mutta kun SDP:n ehdotuksen lähtökohta oli nimenomaan, että haluttiin ehdottomasti saada aikaan budjetti, jossa otetaan vähemmän velkaa, että se on reunaehto sille, kuinka paljon rahaa voidaan käyttää, niin sitten sanotaan, siis ihan toisin kuin miten asiat ovat, aivan toisin, että otetaan enemmän velkaa. Kyllä yksittäinen eduskuntakeskustelua seuraava katsoja on aika lailla ihmeissään — aika lailla ihmeissään. Kyllä sen ymmärrän, että voidaan asettaa kysymyksiä, että vaikuttaako joku uudistus halutulla tavalla, mikä on Rinteen mallin tulos, se on hyväksyttävää, kuinka paljon vaikkapa homekoulujen korjaaminen työllistää, sii-

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

täkin voidaan keskustella. Mutta siitä ei pitäisi olla keskustelua, mikä on selvästi numeroil-la osoitettu hallituksen esitys tai SDP:n esitys. Tämä on huono kehityssuunta.

Palaan siihen, että hallituksen esitys (Puhemies koputtaa) kirkkain numeroin ottaa yli 0,5 miljardia enemmän velkaa, hyväksyy yli 0,5 miljardia euroa suuremman alijäämän kuin mitä oli tämän vuoden budjetti. Tämä kääntyy uudelleen nousuun, tämä velanotto.

**21.31 Markku Eestilä kok:** Arvoisa puhemies! Täällä tänä päivänä aika useissa puheen-vuoroissa on viitattu tähän asumistukeen. Minusta se on täysin luonnollista, että varsinkin pääkaupunkiseudulla, missä asuminen on kallista, ihmiset saavat asumistukea. Varsin moni niistä henkilöistä, jotka saavat asumistukea, joutuu myös turvautumaan toimeentu-lotukeen. En tiedä, varmaan täällä on parempia asiantuntijoita siinä, mikä määrä ruo-kakunnista tänä päivänä Helsingissä saa toimeentulotukea, mutta arvioisin vanhojen tietojen perusteella, että noin 10 prosenttia. Se on todella korkea luku. Vaikka tämä asumistuki sinänsä on hyvä — ja ihmiset välttämättä tarvitsevat, koska eivät he muuten tule toimeen — siinä on semmoinen ongelma, että se vain väistämättä menee vuokriin. Eikä se mene pelkästään vuokriin, se menee asuntojen hintoihin. Ja silloin kun näin tapahtuu, niin itse asiassa me olemme nyt kannustinloukkujen ytimessä. Tämä on rakenteellinen ja erittäin vaikeasti ratkaistava ongelma, koska kun asuntojen hinnat nousevat, vuokrat nousevat. Tämä on erittäin hankalaa keskituloisille työtä tekeville ihmisille. He joutuvat selviin ong-elmiin asuntojen korkeitten hintojen takia, korkeitten vuokrien takia, ja sen takia tullaan kohta siihen tilanteeseen, että kuinka paljon ja missä tilanteessa kannattaa tietyllä palkalla tehdä työtä, koska saattaa olla houkuttelevampaa mennä asumistuelle ja toimeentulotuelle. Nämä ovat isoja rakenteellisia ongelmia. Meillä ei ole vuokrasäännöstelyä, eikä sitä kan-nata tänne ottaakaan, mutta tästä juuri aiheutuu tämä, että täällä on erittäin vaikea asua. Sen takia tämä asumistuki tukimuotona on tarpeellinen ja hyvä sinänsä, mutta kannattaisi jos-kus rakentavasti tässäkin salissa pohtia sitä, voiko sitä jollakin muulla tavalla kompensoi-da, koska se aiheuttaa näitä, keskiluokalle erittäin suuria ongelmia, erityisesti pääkaupun-kiseudulla.

Toinen ongelma, minkä edustaja Jokinen täällä hyvin toi esille, on, että keskiluokkaiset maksavat meillä noin 3 prosenttia enemmän veroa kuin verrokkimaissa, ja taisi jopa 6 pro-senttia olla Ruotsiin ero. Siitä tulee vielä suurempi ongelma, kun eivät rahat tahdo riittää millään, kun joutuu enemmän maksamaan veroja kuin muualla. (Eero Heinäluoma: Niin-hän se on!) Ja tämä on taas rakenteellinen ongelma, kun tässä on vuosikymmenien aikana tapahtunut niin, että kun tietyllä rahayksiköllä ja tietyllä palkalla sai aikanaan esimerkiksi 30 tukanleikkuuta, niitä saa tänä päivänä 16. Mutta sitten nämä Aasiassa tuotetut tavarat ovat halventuneet, siellä on tullut kova deflaatio päälle: niitä kannattaa ostaa, ne ovat enemmänkin kertakäyttötavaroita, mutta niitä ei korkean verotuksen ja korkean työn Suo-messa kannata korjata. Tässä on tapahtunut selvä työn siirtymä Aasiaan, koska sieltä ost-etaan halpoja tavaroita, jotka ovat deflatoituneet, ja työ on mennyt sinne, ja meillä on kor-kea työttömyys. Ja se jälleen nostaa asumistukea, kun on kova työttömyys — nytkin on tullut 350 000 ihmistä — ja se nostaa toimeentulotukea, niin tässä ollaan. Tämä on erittäin suuri rakenteellinen ongelma, ja hallitus on näitä yrittänyt lähteä korjaamaan, mutta niin kuin me olemme nähneet, niitä on erittäin vaikea saada läpi myös neuvottelemalla, koska me joudumme väistämättä sitten sille tielle, että jotakin kun korjataan, niin joku tietenkin silloin kärsii.

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

Edustaja Heinäluoma täällä hyvin avasi tätä talouspolitiikkaa, ja ainakin itse tarkastelen tätä talouspolitiikan pitkäaikaista kehitystä Suomen vaihtotaseen kautta. Mehän tiedämme, että se on kohta 15 vuotta mennyt alamäkeen. Se lähti jostakin 12 miljardin ylijäämästä, ja nyt se ainakin pari vuotta sitten, en tiedä viimeaikaisia lukuja, oli 3 miljardia alijäämäinen. Ja silloin kun me joudumme ottamaan 5,3 miljardia valtion julkisen sektorin alijäämälle ulkomaista velkaa — se tulee suurin piirtein 90-prosenttisesti ulkomailta — se on erittäin paha, koska se tarkoittaa 14,5 miljoonaa päivässä, minun laskujeni mukaan, ja se tarkoittaa sitä, että jos me emme saa ratkaistua näitä rakenteellisia ongelmia, se 1,6 miljardia, joka on velkojen hoidon korko, tulee nousemaan vuosien myötä.

Sen takia me olemme monenkaltaisten ongelmien keskellä. Toivoisin täällä otettavan kantaa siihen, mitä oikeasti pitäisi tehdä, koska emme me tätä velkaantumista saa millään lopetettua,ellemme jollakin tavalla saa sitä vaihtotasetta ylös eli sitä työn hintaa ja muita kuluja hieman alemmas. Me viime hallituskaudella nostimme kulutusperäisiä veroja 2,3 miljardia. Se kaikki on ongelma pk-yrityksille ja vientisektorille, jotka yrittävät viedä, koska se kumulatiivinen kustannusrakenne on niin kova, että on vaikeaa pienessä maassa pienellä kassavirralla (Puhemies koputtaa) pärjätä. Sekin on rakenteellinen ongelma. Itselläni ei välttämättä ole (Puhemies koputtaa) sitä viisautta, että täällä voisin puhua, mitä juuri pitää tehdä, mutta näitä pitäisi rakentavasti pohtia.

**21.37 Joona Räsänen sd:** Arvoisa puhemies! Tässä keskustelussa itse haluaisin puuttua tähän talousarvion täydennykseen nimenomaan niiden määrärahalisäysten osalta, mitkä tulevat kotouttamisen ja maahanmuuttohallinnan puolelle. Hieman ehkä ihmettelen edustaja Elon puheenvuoroa tuossa aikaisemmin: Kyllä tässä salissa monesti meitä oppositiossa syytetään, mutta kun edustaja Elon mielestä tämä maahanmuuton kiristynyt tilannekin oli nyt opposition syytä, niin kyllä tässä täytyy ihmetellä, että mistä moinen syytös. Ehkä tämä puhe johtuu hieman siitä, että puolue, joka lupasi leikata näistä maahanmuuton kustannuksista, on nyt niitä lisäämässä hallituksessa, ja ymmärrän, että se tuottaa ehkä sellaisia pienimuotoisia vaikeuksia teille.

Sinänsähän näissä täydennyksissä on kyse tuiki tarpeellisista määrärahalisäyksistä. Niillä pystytään huolehtimaan siitä, että maahanmuutto pidetään hallittuna Suomessa, mitä sen pitäisikin olla, ja sen tavoitteen varmaan me kaikki täällä jaamme. Se ongelma, mikä meillä vähän tuppaa tässä akuutissa tilanteessa olemaan, on se, että vaikka se olisi Suomen sisällä hallittua, niin se ei ole Suomen rajojen ulkopuolella hallittua.

Näissä keskusteluissa liittyen tähän turvapaikkatilanteeseen on alkanut sellainenkin ihmetys kuulumaan, että kerrankin tulee perussuomalaisenkin suusta se, että kyllä tässä nyt varmaan tätä eurooppalaista yhteistyötä vähän enemmän tarvittaisiin ja tämä ongelma pitäisi Euroopan laajuisesti ratkaista. On hienoa, jos tämän kriisin osalta perussuomalaiset ovat myös löytäneet sen Euroopan unionin merkityksen. Tätä kehitystä tervehdin ilolla ja tervehdin tulemaan tähän rintamaan, missä näitä asioita yritetään ratkaista myös kansallissvaltioiden rajojen yli.

Tähän loppuun tervehdin myös ilolla ministeri Orpon avausta, kun hän lähti myös siitä, että poliisikoulutuksen määrärahoja tarvitaan lisää. Tässäkin asiassa hän tuli meidän, hallintovaliokunnan sosialidemokraattien, linjalle, ja me kyllä kiitämme tästä ja toivomme tässä työssä ministerille menestystä.

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

**21.39 Simon Elo ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Räsänen, valitettavasti kyllä tällä hetkellä on niin, että missä EU niin siellä hallitsematon maahanmuutto, että eivät ne yhteiset toimet kyllä vielä ole riittävän tehokkaita, mutta kyllä hallitus niihin pyrkii parhaansa mukaan vaikuttamaan.

Edustaja Heinäluoma on aivan oikeassa, vuoden 2016 talousarviossa esitetään noin 260 miljoonaa lisää nettolainanottoa, ja näkisin, että maahanmuuton vuoksi pitkälti, kun katsoo, mikä se sisältö siellä on. Sinänsä on mielenkiintoista, että vasemmisto-oppositio kyllä puhuu hartaasti kymmenien miljoonien yksittäisistä leikkauksista, mutta noin 450 miljoonaa maahanmuuttoon menee kyllä oppositiolta läpi kuin vesi hanhen selästä. Se kertoo, että maahanmuuton osalta opposition linja on hallitusta löysempi eikä mikään vaihtoehto. Se on aivan selvää näin.

Täällä on, totta kai, maahanmuuttoon liittyen talousarviossa kuluja, jotka ovat ihan järkeviä. Täällä kerrotaan siitä, kuinka Maahanmuuttovirastoon turvapaikkahakemusten käsittelyyn 9 kuukauden määräajaksi palkataan noin 750 käsittelijää lisää. Aivan järkevää toimintaa, koska tulee myös kustannustehokkaammaksi ja inhimillisemmäksi hoitaa nämä käsitellyt mahdollisimman nopeasti ja saada asiat sitä kautta eteenpäin. Esimerkiksi näitten poliisille lisättävien palautusmäärärahojen lisäksi tämä on hyvin järkevää toimintaa.

Vielä haluan sanoa sen, että hyvä asia on myös se, että hallitus peruuttaa eduskunnalle annetun hallituksen esityksen laiksi verotuksen oikaisemisesta oma-aloitteisesti annettujen tietojen perusteella, niin sanottu laki tehokkaasta katumisesta. Tämä oli järkevä päätös, ja tästä varmasti kaikki voivat sekä hallituksessa että oppositiossa parlamentaarisesti olla tyytyväisiä.

**21.41 Eero Heinäluoma sd:** Arvoisa puhemies! Tähän verotukseen ja sitten vähän tähän ajankohtaiseen työmarkkinatilanteeseen.

Verotuksesta todellakin: Kyllä me tarvitsemme selvän rakenteellisen uudistuksen. Meillä on ongelmana korkea työn verotus, ja ilman muuta se on myös työllisyyden kannalta pulma ja kasvun kannalta pulma. Siihenhän tämä SDP:n budjettivaihtoehto, joka täällä eilen esiteltiin, tarttuu, ja sen iso linja on, että meidän pitäisi katsoa eurooppalaista rakennetta kokonaisuudessaan, ei vain osaa sieltä.

Tuossa budjettivaihtoehdossahan käy ilmi, että meidän verotuksen rakenne eroaa radikaalisti muusta eurooppalaisuudesta juuri siinä, että me verotamme tätä pääomaomaisuuden tuotto- ja finanssipuolta radikaalisti vähemmän kuin muualla. Tilastokeskuksen tutkijan selvitys kertoo, että jos meillä olisi sama osuus täällä pääomaomaisuuden tuotto puolen veroissa kuin mitä se on yleisesti Euroopassa ja EU-maissa, niin meillä kerättäisiin tältä sektorilta yli 5 miljardia euroa enemmän rahaa, yli 5 miljardia enemmän. Tällä perusteella SDP on esittänyt, että meidän pitäisi ottaa tätä harvinaista ja ainutta sektoria, joka on aliverotettu suhteessa kaikkiin muihin, enemmän mukaan verojen keräämisessä, eli siis finanssisektoria. Siksi esitämme rahoitusveroa, joka on pitkään ollut Tanskassa käytössä, ja siksi esitämme myös eräitä muita muutoksia tämän puolen verotukseen.

No, mitä sitten hallitus tältä osin tekee? Tämäkin liittyy tähän meidän tosi kyseenalaiseen nykyiseen keskustelukulttuuriin tai siihen suuntaan, mihin tämä keskustelukulttuuri menee. Valtiovarainministeri sanoo, että SDP verottaa lisää. Jos katsoo sen vaihtoehdon, niin joo: siellä on todellakin eräitä lisäveroja, koska haluamme tehdä tämän verouudistuksen, rakenteellisen uudistuksen. Mutta vähennämme myös veroja. Vähennämme myös veroja. (Pia Viitanen: Kyllä! — Sirpa Paatero: Kokonaisveroaste ei nouse!) — Niin, koko-

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

naisveroaste ei nouse yhtään mihinkään. Emme ota lisää veroja nettomääräisesti. — Ja nämä vähennykset ovat aika merkittäviä, ja ne koituvat sekä elinkeinoelämän hyväksi että sitten tavallisen pieni- ja keskituloisen hyväksi että eläkeläisen hyväksi. Eli työeläkemaksun vähennyshän sekä tulee vähentämään työvoiman palkkauskustannuksia — siitä hyötyy elinkeinoelämä — että se on myös etu palkansaajan kannalta, ja juuri tässä tilanteessa tämä uudistus pitäisi tehdä, ja näinhän se aikoinaan ajateltiin, kun näistä puskureista sovittiin. Nyt on tultu kummalliseen tilanteeseen, kun niitä luotuja puskureita ei saa ollenkaan käyttää.

Ja kun tämä kokonaisvaikutus katsotaan, emme tosin käyttäisi autoverotukseen yhtä paljon kuin mitä hallitus käyttää, mutta se on yksi arvovalinta, ja tässä mielessä politiikassa saakin tehdä arvovalintoja. Hallituksen arvovalinta on nyt tämä autovero. Se on se pyhä lehmä. Sitten nämä muut tarpeet saavat väistyä, mukaan lukien työn verotus tai eläkeläisen verotus.

Sitten olemme ihan aidosti sillä kannalla, että ei nyt ruveta uudelleen kurittamaan eläkeläisiä. Ei voi hyväksyä tätä linjaa, että eläkeläiset eivät saa samaa veronalennusta kuin työssä olevat palkansaajat saavat. Tätähän täällä nyt kierretään kuin kissa kuumaa puuroa, ja hyvin vaikea on saada tähän asiaan vastauksia. Ei myöskään tänään kyselytunnilla valtiovarainministeri suostunut sanomaan yhtään mitään. Ryhtyi haukkumaan, kertoi vääriä tietoja, väitti, että SDP:n vaihtoehto lisää velkaa, kun se ei tee sitä vaan vähentää velkaa — minkä jokainen, joka menee katsomaan tätä vaihtoehtoa, näkee — ja kertoi, että veroja nostetaan, mikä ei pitänyt paikkaansa, (Pia Viitanen: Veroja myös lasketaan!) vaan tehdään verorakenneuudistus.

Sitten tullaan työmarkkinatilanteeseen. Tämä on hälyttävä ja tosi vaikea paikka, missä me olemme, erittäin vaikea paikka. Meillä on lyhyessä aikaa tapahtunut huomattava ristiiriitojen lisääntyminen työmarkkinoilla, ehkä laveammaltikin yhteiskunnassa, mutta ihan erityisesti työmarkkinoilla. Meillä on tosi kova vastakkainasettelu palkansaaja- ja työnantajapuolen välillä. Meillä on erittäin vaikea lakko postialalla parhaillaan käynnissä, ja siinä valtio ei ole suinkaan mikään sivustakatsoja, vaan posti on valtionyhtiö, sen omistajaohjaus kuuluu pääministerille. Sitten meillä on Elinkeinoelämän keskusliitto, joka ilmoittaa, että se ei enää suostu ylipäänsä sopimuspyytään. Se erkanee kokonaan sopimisen kulttuurista, ei halua olla missään tekemisissä, (Pia Viitanen: Ihan pokerinaamalla!) mikä synnyttää uuden vastakkainasettelun kierteen ja riskin erittäin suurista työtaisteluista sekä liittojen välillä että sitten, jos tämä viedään loppuun saakka niin kuin on sanottu, työpaikoilla.

Ehdottomasti pääministerin pitäisi nyt ottaa työmarkkinaosapuolet kokoon ja ryhtyä katsomaan, miten tämä puretaan, jotta voisi syntyä työllisyyttä tukeva pitkäaikainen tulo- ratkaisu. Mitään yhteiskuntasopimustahan ei nimittäin ole ollut tekeillä pitkään aikaan. Se on kaunis mutta kummallinen sana, koska tosiasiassa neuvottelujen kohteena on ollut tuloratkaisu. Se pitäisi tehdä, sen pitäisi tukea työllisyyttä, ja hallituksen pitäisi ottaa osapuolet nyt nopeasti koolle ja katsoa, mitä voidaan tehdä tämän vaikean suman purkamiseksi.

**21.47 Joona Räsänen sd:** Arvoisa puhemies! Täällä kyseltiin, minkä takia nyt sitten vaikka oppositio ei puutu tiettyihin kustannuksiin vaikkapa maahanmuuton osalta. Se syy on aika selkeä, että me olemme tottuneet hoitamaan asioita tässä ja nyt ja sama koskee vähän tätä talouttakin, toisin kuin hallituksella.

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

Kun täällä koko syksy on keskusteltu siitä, missä nyt ovat opposition vaihtoehdot ja missä ovat varsinkin sosialidemokraattien vaihtoehdot, ja sitten kun sosialidemokraatit esittävät sellaisen vaihtoehdon, mistä syystä työstä ja eläkkeistä jäisi enemmän käteen, mikä on varmaan kaikkien meidän mielestä hyvä asia, kun se kannustaa työtekoon ja lisää ostovoimaa, ja kun sillä meidän vaihtoehdolla tulisi uusia työpaikkoja tässä ja nyt, otettaisiin jo vaikka käyttöön tämä Rinteen malli sekä merkittäviä avauksia yrittäjyyden ja viennin täsmätoimiin, samalla pystyttäisiin perumaan joitain näitä hallituksen kaikista epäoikeudenmukaisimpia leikkauksia ja samalla laajennettaisiin veropohjaa ja liikuttaisiin verotuksessa lähemmäs eurooppalaista tasoa ja kaikki tämä toteutettaisiin siten, että otetaan vielä vähemmän velkaa, niin on minun aika vaikea nyt kuvitella, että jos vaihtoehtoja on pyydetty ja vaihtoehtoja esitetään, missä varsinkin näiden toteutuksen osalta päästäisiin vielä paljon parempaan suuntaan, päästäisiin paljon parempaan suuntaan kuin hallitus nimenomaan tässä työllisyyden ja kasvun osalta, niin sitten vielä täällä annetaan vääriä todistuksia tästä SDP:n vaihtoehdosta. Pyytäisin nyt, että jokainen hallituspuolueiden edustaja siihen vaihtoehtoon tutustuisi, ja kyllä niitä vaihtoehtoja saa hallituskin alkaa toteuttamaan, sitä varten ne on tehty, että ne saadaan toteutukseen ja saadaan suomalaisten parhaaksi.

**21.48 Sari Essayah kd:** Arvoisa puhemies! Täällä eilen näitä vaihtoehtobudjetteja on käsitelty, enkä lähde nyt kertaamaan samoja asioita muuta kuin ihan lyhyesti totean, että kristillisdemokraattien vaihtoehtobudjettia voisi kuvata sanoilla sosiaalisen markkinatalouden vaihtoehtobudjetti. Se tarkoittaa siis sitä, että ihmisen oman yritteliäisyyden ja yrittämisen tukeminen kulkee käsi kädessä heikommasta huolehtimisen kanssa. Kun katsotte tätä meidän vaihtoehtobudjettia, niin siellä näkyvät ne hallituksen kaikkein epäoikeudenmukaisimmat leikkaukset, jotka kohdistuvat kaikkein pienituloisimpiin, muun muassa esimerkiksi päiväkotiryhmien kasvu ja muut vastaavat asiat on haluttu kohtuullistaa tai poistaa kokonaan. Sitten toisaalta esimerkiksi yrittäjävähennys olisi haluttu jo nyt saada liikeenteeseen ihan sen takia, että nyt tarvitaan niitä toimenpiteitä, joilla sitten saadaan sitä työllisyyttä ja kasvua aikaiseksi.

Mutta sen sijaan ihan lyhyesti haluaisin vielä turvapaikanhakijat ja maahanmuutto -kohdan kustannuksiin puuttua. Nyt en ihan ymmärtänyt edustaja Eloa, tarkoititteko, pitäisikö nyt kritisoida vai eikö pitäisi kritisoida tätä kohtaa, koska kyllä jonkinmoisen haavan sieluun jätti viime kevään vaalikampanja, jossa aika monet teidän puolueen ehdokkaat kertoivat, kuinka he tulevat useita satoja miljoonia säästämään maahanmuutosta. Esimerkiksi omassa vaalipiirissäni oli aina kaveri, joka aloitti vaalitentin sillä, että minä säästän 2,5 miljardia, mistäs te muut aiotte säästää? Minä mietin silloin, missä ovat ne faktabaarit ja muut, jotka jonkin verran tarkistavat näitä lukuja, ja esimerkiksi teidän puolueenne oli silloin esittänyt tämmöisiä 700 miljoonan lukuja. Jollakin tavalla minä vain ajattelin, että tämä on kohtalon ivaa, että me olemme tänään tässä tilanteessa, mutta minun mielestäni oikeusvaltio hoitaa ne kustannukset, jotka tulevat tämäntyyppisissä tilanteissa. Mutta kyllä on jäänyt mieleen tämmöinenkin vaalilause, että minä säästäisin maahanmuutosta, mistä sinä säästäisit — vanha sanonta: minkä taakseen jättää, (Puhemies koputtaa) sen edestään löytää.

**21.50 Simon Elo ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minulla oli yhtenä vaalilauseena "minä säästäisin maahanmuutosta". On toki totta, että nyt ollaan poikkeuksellisessa tilanteessa, Suomi ei koskaan ole tällaisessa tilanteessa ollut. Se, miten nyt tällaisessa

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

sa tilanteessa voidaan säästää, on tietysti se, että tiukennetaan maahanmuuttopolitiikkaa, niitä ehtoja, millä Suomeen voi tulla, täältä turvapaikan saada. Sitä hallitus tekee, arvioi sitä, ja se on aivan oikein. Oleellista on se, että seuraavien vuosien aikana kustannustasoa saadaan alennettua ja hillittyä.

Tietysti, mitä tulee kristillisdemokraatteihin, niin teillähän oli sisäministerin paikka tässä, että siinä olisi ollut mahdollisuus tehdä erilaisia ratkaisuja viime vaalikaudella. Niin kuin sanoin, viime vaalikauden löysällä linjalla kun ollaan menty, niin tässä sitä tulosta on. Monia niitä uudistuksia, mitä hallitus nyt tekee maahanmuuttopolitiikkaan, olisi pitänyt tehdä jo vuosia sitten. Mutta silloin kun perussuomalaiset niistä puhuivat oppositiosta käsin, ei se teidän linjanne tai näkemyksenne niihin myötämielinen ollut. Ei välttämättä haluttu kauheasti huomioida. (Puhemies koputtaa)

Yhden asian vielä otan täältä esille, (Puhemies koputtaa) joka on täällä: vähennys...

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Vastauspuheenvuorolle varattu aika on päättynyt, ja nyt...

...EU:lle meneviin jäsenmaksuihin, 180 miljoonaa. Se on hieno asia, vähemmän rahaa EU:lle.

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** ...edustaja Hongiston puheenvuoro. Se oli vastauspuheenvuoro, äsken pyydetty. Niin kuin nytkin edustaja Hongistolla on vastauspuheenvuoro.

**21.52 Reijo Hongisto ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ihan lyhyesti totean vain edustaja Essayahille: Minä uskon vilpittömästi, että siinä vaiheessa keväällä, kun vaalikampanjaa käytiin, tuskin yksikään tällä hetkellä salissa olevista henkilöistä tiesi, millainen pakolaistulva syksyllä tulee. Ainakin minulle se tuli täysin yllätyksenä, ja elämässä vain joutuu toteamaan ne realiteetit, että jos joku asia tulee yllätyksenä ja ikään kuin aikoo kaatua päälle, niin siitä täytyy selviytyä jollakin tavalla. Jos pakolaisten määrä olisi ollut ennustettavissa, niin varmaan olisi puhuttu toisella tavalla. Ja jos pakolaisia olisi tullut se normaali määrä, kuten aikaisemmin on tullut, niin tässä tuskin olisi mitään ongelmaa, mutta tulevaisuuden ennustaminen taitaa olla tavattoman vaikeaa meille perussuomalaisille, ja uskon, että se on myöskin edustaja Essayahille. Tämä kaikella ystävyydellä.

**21.53 Eero Heinäluoma sd:** Arvoisa puhemies! Olen ollut vähän varovainen tätä maahanmuuttokeskustelua ylenmääräisesti täällä käymään, koska jotenkin koen, että tämä nyt on se tapa laskevien kannatuslukujen aikana, että perussuomalaiset jotenkin kuvittelevat, että kun tähän maahanmuuttokeskusteluun heittäytyy, niin sitten tulisi jotain sympatiaa. Ja miksi siis ajattelen, että se ei toimi, johtuu siitä, että arvoisa edustaja Elo, te olette nyt siellä hallituksessa. Ja kun aina silloin tällöin sieltä teidän ryhmästä varsinkin takaosasta sanotaan, että te teette kaikki päätökset — olen kuullut useamman kerran tämän virkkeen, että turha täällä on opposition mitään huutaa, meillä on nyt valta, me teemme päätökset — niin ihmettelen kyllä äärimmäisen suuresti, että mitä te nyt täällä meitä kritikoitte. Emme kai me ole yhdenkään teidän päätöksenne tiellä? En minä ainakaan ole huomannut, että me olisimme estäneet mitään ehdotuksia tänne tuomasta. Teillä on nyt, edustaja Elo, valtaa. Te olette hallituksen toiseksi suurin puolue. Toiseksi suurin puolue, valtaa on. Joten mitä te oi-

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

kein kritikoitte? (Sirpa Paatero: Itseä!) Emme me ole esittäneet mitään muutoksia hallituksen budjettiesitykseen tältä osin. (Pia Viitanen: Kauhea kritiikki!) Kauhea kritiikki on käynnissä, mitä te oikein kritikoitte?

**21.54 Ville Tavio ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Essayah, en ehkä täysin hahmottanut, mitä tarkoittitte tuolla, että iloitsette tällaisesta kohtalon ivasta, (Sari Essayah: Ei!) että puolueet tai edustajat, jotka ovat maahanmuuton kustannuksista nostaneet kampanjoissaan hälyä, ovat nyt hallituksessa, joka kohtaa tätä maahanmuutto- tai siirtolaisaaltokriisiä. Sitä joudutaan kuitenkin faktisesti hoitamaan määrärahoja lisäämällä. Se ei kuitenkaan tarkoita sitä, että me olisimme siitä iloisia, päinvastoin. Se on aika ikävä asia, että siihen joudutaan pumppaamaan rahaa, koska sehän vie aika vakavastikin pohjaa hallituksen säästötoimilta.

Kuitenkin maahanmuuton kustannuksista tietenkin olisi syytä käydä sellaista konkreettista keskustelua ja varmaan pohtia sitäkin, mitä Suomi aikoo tehdä pidemmällä aikajänteellä tämän maahanmuuton suhteen. Se kritiikki nimittäin kohdistuu aika pitkälti siihen, että Suomeen kohdistuva maahanmuutto on tällä hetkellä pääosin sosiaaliperusteista, jolloin tänne tuleva väki on sellaista, että se joutuu valitettavasti pitkään, useita vuosia, elämään sosiaaliturvalla, ennen kuin sitä saadaan työelämään, ja on sitten osa, jota ei saada lainkaan. Tämän takia uskon, että on aiheellista just pohtia sitä, miten tämä järjestelmä muutettaisiin pikemminkin nimenomaan (Puhemies koputtaa) työperäistä maahanmuuttoa lisääväksi tämän sosiaaliperusteen sisään, ja siinä olisi ratkaisu maahanmuuton kustannusongelmaankin.

**21.56 Sari Essayah kd:** Arvoisa puhemies! Nämä perustelut kuulostavat nyt vähän edustaja Tavionkin puolelta sellaiselta, että ikään kuin aikaisemmat hallitukset täällä olisivat lisänneet tähän kohtaan "Maahanmuutto ja turvapaikanhakijat" budjettirahojia, jotta saataisiin mahdollisimman paljon turvapaikanhakijoita, ja nyt sitten perussuomalaiset tekevät sen välttämättömyydestä sieltä hallituksesta käsin. Että kyllä tämä nyt vähän erikoiselta kuulostaa.

Sisäministeri Päivi Räsänen kun oli edellisessä hallituksessa, niin ne toimenpiteet olivat edellisessä hallituksessa sensuuntaisia, että esimerkiksi kehitysyhteistyöstä kansalaisjärjestöille ja humanitäärisestä avusta huolehdittiin. Niitä kohdistettiin juuri sinne leireille näitten kriisialueitten lähelle, jolloinka ne olot säilyvät inhimillisinä ja ihmisten ei välttämättä tarvinnut lähteä sieltä liikenteeseen siinä määrin kuin tällä hetkellä. Tässä tapahtui ihan valtava muutos heti sen jälkeen, kun hallitus astui toimeensa.

Toinen asia oli se, että sisäministeri Räsänen aikana kiintiöpakolaisjärjestelmän kautta otettiin suoraan Syyrian sodan pakolaisia leireiltä ja tuotiin kuntiin ja aloitettiin välittömästi kotouttaminen. Ihan niin kuin edustaja Tavio täällä toi esille, kyllä se, että ihminen joutuu virumaan siellä vastaanottokeskuksessa eikä tiedä, tuleeko sitä turvapaikkaa vaiako eikö, ja tehdään erilaisia selvityksiä, aikaa kuluu ja näitä kertomuksia tarkastetaan, on varmasti kaikilla tavoin hukattuja resursseja. On paljon parempi ja nopeampi tapa, kun ihminen pääsee heti kotoutumaan, ja tätä KD on johdonmukaisesti kaikissa viime kesän ja tämän syksyn keskusteluissa tuonut esille.

Mutta ensi töikseen hallitus löi kiinni, että kiintiöpakolaisjärjestelmään ei kosketa, mutta kyllä te hyvin auliisti olette olleet valmiita vapaaehtoisesti siirtelemään turvapaikanhakijoita Euroopan maasta toiseen, mikä on ollut kyllä aika erikoista. Meidän mielestämme se antaa aivan väärän signaalin sinne Välimeren toiselle puolelle, että jos jotenkin vain

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

henkiriepunsa säilyttää ja selviää tälle puolelle, niin kyllä täällä sitten hoidellaan maasta toiseen. Minun mielestäni te olette tehneet jo sentyyppistä politiikkaa, joka ei ole tätä tilannetta auttanut ainakaan millään tavalla hallitsemaan. (Puhemies koputtaa) Tässä on tulos.

**21.58 Eero Heinäluoma sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pyydän puheenvuoron sen takia, että haluan kyllä tässä puolustaa entistä ministeri Räsästä, nimittäin minulla on sellainen paha tapa, että kun kuuntelen, niin minulla myös jää jotain aina muistiin. Minun on pakko sanoa, että kyllä ministeri Räsäsen linja, oikein tai väärin, oli tiukempi kuin tämä nykyisen hallituksen linja. Se oli siis tiukempi. Hän todellakin kannatti, puhui ministerinä ollessaan ja myös tehtävät jätettyään sen puolesta, että hoidetaan tämä kiintiöpakolaisuuden kautta. Hän on vastustanut, sanoisin jopa, jos kyseessä ei olisi nainen, niin sanoisin jopa, että raivokkaasti, tätä hallituksen linjaa, että lähdetään näihin EU:n sisäisiin siirtoihin.

Ja te ette nyt, arvon perussuomalaiset, pääse mihinkään siitä, että tämä on teidän politiikkaanne, jota tekee hallitus, jossa te olette mukana ja joka tuo tänne ehdotukset. Te olette nyt vastuussa, ja teidän pitää kertoa Suomen kansalle, miksi te teette näin. Siinä ei auta sanoa, että "kun edellinen hallitus", kun teillä on nyt valta, te voitte päättää ihan mitä haluatte ja tuoda tänne, ja me sitten arvioimme, kun me näemme, mitä loistavia ehdotuksia olette keksineet.

**22.00 Simon Elo ps:** Arvoisa puhemies! Niin kuin edustaja Heinäluoma totesi, niin valta on hallituksella tässä tapauksessa, kun enemmistöhallitus on, juuri näin, totta kai, ja sitä käytetään. Silloin, kun neljä vuotta sitten Perussuomalaiset ei mennyt hallitukseen erinäisten vaiheiden jälkeen, moni sanoi, että pakoillaan vastuuta ja näin edespäin. Nyt kun hallituksessa ollaan, niin totta kai vastuu on silloin meillä, ja näin sen pitääkin olla.

Jos ajattelee sitten sitä, minkälainen linja maahanmuuttopolitiikassa tällä hallituksella on, niin kyllä tässä täytyy ottaa vaarin Helsingin Sanomien analyysistä, että nimenomaan perussuomalaiset hallituspuolueena on vaikuttanut siihen, että tällä hallituksella on tiukka linja maahanmuuttopolitiikan osalta.

Edustaja Heinäluoma viittasi siihen, että kannatuksen vuoksi puhuisimme nyt maahanmuutosta. Jos me vain sitä olisimme kaikki vuodet ajatelleet, että tykätäänkö meistä koko ajan, niin emme olisi maahanmuutosta varmasti puhuneet, koska silloin olisimme koko ajan poliittisesti korrekkeja, mutta näin ei ole. Olemme tätä aihetta pitäneet esillä, ja itsekin hyvin asiallisesti perustellen, ja pidän jatkossakin.

Kun tosiaan otetaan nämä leikkaukset keskusteluun, niin kyllä minä ihmettelen siinä suhteessa vasemmisto-oppositiota, että tosiaan näistä yksittäisistä kymmenien miljoonien eurojen leikkauksista puhutaan kovinkin paljon, mutta sitten tällainen suuri summa — joka on suuri, sitä ei käy kiistäminen, 450 miljoonaa — tavallaan menee helposti läpi. Kyllä minä näkisin, että siinä olisi aihetta vähän laajempaan keskusteluun, niin kuin edustaja Tavio sanoi, siitä, mikä se Suomen maahanmuuttolinja pitkällä tähtäimellä on. Siihen edustaja Essayah sinänsä antoi ihan arvokasta palautetta, mitä siellä voisi olla. Mutta minusta Suomelta myös puuttuu maahanmuuttovisio. Kansallinen maahanmuuttostrategia, mistä itse haluaisin, että sellainen jossain vaiheessa tehtäisiin, olisi hyvin tarpeen: laaja käsitys siitä, mitä maahanmuutolta halutaan, oli sitten tällainen akuutti pakolaiskriisi tai ei.

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

22.02 **Eero Heinäluoma sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä nyt, edustaja Elo, te teette aikamoisen akrobaatin tempun. Kaiken tämän keskustelun jälkeen te ihmettelette meitä, kun me emme esitä täällä muutoksia.

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Pyydän puhujaa puhumaan mikrofooniin päin, että täällä voidaan kirjata teksti ylös.

— Onko semmoinen riski, että puhemies ei kuule?

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Tämä oli pyyntö, mikä tuli tuolta sihteeristöltä.

Siis aikamoinen akrobaatin temppu, että te kaiken tämän keskustelun jälkeen vaaditte, että opposition pitää tehdä muutoksia teidän omaan budjettiehdotukseenne — että meidän pitää tehdä muutoksia siihen ehdotukseen, minkä te olette hallituksessa tehneet, ja ihmettelette, että kun me emme tee niitä. Saa olla aika jonglööri, kun tämmöiseen suoritukseen pystyy, että ensin hallitus tekee tänne ehdotuksen ja sitten syyttää meitä, että me emme täällä pyri muuttamaan sitä. Minä jään odottamaan teidän omaa ehdotustanne siitä, miten tätä pitäisi muuttaa. Kertokaa meille, mikä on se muutos, joka tähän pitää tehdä, tähän teidän budjettiehdotukseenne, että sitten me voimme arvioida, teemmekö me semmoisen. Mutta teillä on nyt se valta, niin että ei muuta kuin hihat (Puhemies koputtaa) heilumaan.

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Ja vielä vastauspuheenvuoro, edustaja Elo.

22.03 **Simon Elo ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Heinäluoma, en missään tapauksessa halua syyttää oppositiota tässä suhteessa. Esitin vain tällaisen ihmettyksen siitä, että tosiaan nämä tietyt, pienemmät, leikkaukset aiheuttavat niin kovaa keskustelua mutta sitten tällainen suurempi asia ei yhtä lailla. Näkisin, että vaadittaisiin tässä asiassa enemmän keskustelua, enemmän debattia siitä, mikä tosiaan on se taso, mitä maahanmuutossa tavallaan halutaan, haetaan. Toisaalta tosiasia tietysti on, että Suomen hallitusta, sekä tätä että aikaisempia, sitoo totta kai se, että nyt olemme EU:n jäsen, olemme osa Schengen-aluetta, olemme sitoutuneet tiettyihin kansainvälisiin sopimuksiin. Se on se kehikko, missä hallitus toimii ja vastuunsa siinä kantaa. Mutta kuten sanottu, hallitus on tehnyt monia hyviä esityksiä siitä, miten tähän tilanteeseen, mikä nyt on, pitää vastata, minkälaisia tiukennuksia tarvitaan, jotta seuraavien vuosien aikana, kun keskustelemme jälleen seuraavien vuosien budjeteista, tämä summa, mikä maahanmuuttoon menee, olisi selvästi pienempi.

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Siirrymme puhujalistaan.

22.04 **Eero Heinäluoma sd:** Arvoisa puhemies! Tämä maahanmuuttokysymys ja turvapaikanhakukysymyshän ovat ihan aitoja, ja me joudumme miettimään kyllä sen isoimman asian tässä seuraavaksi, ja se isoin asiahan ei ole se, miten turvapaikanhakijoita otetaan nyt vastaan ja miten he ovat vastaanottokeskuksissa ja miten turvapaikat myönnetään. Uskon, myös eduskuntakuulemisten pohjalta, että tämä kyetään hoitamaan ja hallinto toimii tässä

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

ja oikeat päätökset tehdään. He, jotka tarvitsevat suojelua, saavat suojelupäätöksen, ja he, jotka ovat täällä muusta syystä, eivät tule saamaan turvapaikkaa. Uskon, että systeemi toimii.

Mutta sitten se varsinainen kysymys koskee sitä, miten hoidetaan tämä kotouttaminen sen jälkeen heidän osaltaan, jotka ovat saaneet turvapaikan täältä sen takia, että he ovat turvan tarpeessa. Se tulee olemaan valtaisa haaste, ja siihen me emme ole kuulleet yhtään vastausta vielä tähän mennessä. Palaan siihen, mikä tässä on todellinen asia, aivan erityinen ongelma, ja se on meidän asuntotilanteemme, että millä nämä ihmiset löytävät katon pänsä päälle ja mitä tehdään tälle. Odotankin, että tähän hallituspuolueet tekisivät esityksiä, että miten asuntotuotantoa saadaan liikkeelle, jotta meillä olisi lämpimät olot sekä niille ihmisille, jotka täällä ovat ja ovat täällä syntyneet, että näille turvapaikanhakijoille. Tähän SDP:n budjetti tarjoaa vaihtoehtoja, koska se esittää, että asuntotuotantoa tältä osin vauhditetaan erityisesti kasvukeskuksissa, joihin oletettavasti enemmistö näistä turvapaikan täällä saaneista tulee ennemmin tai myöhemmin.

**22.05 Ville Tavio ps:** Arvoisa puhemies! Edustajat Essayah ja Heinäluoma, on mielestäni hieman epäaitoa vähätellä sitä aikaisempien hallitusten roolia siinä, kun tehdään päätöksiä, millä on kauaskantoiset seuraukset. Varmaan itseäni vanhempina kansanedustajina tiedätte sen, että nämä edellisten hallitusten maahanmuuttopoliittiset linjaukset ovat niitä, jotka ovat Suomea tähän pisteeseen eivät täysin ajaneet mutta kuitenkin hieman tönäisseet, jos näin voi sanoa, koska siitä olemme kaikki samaa mieltä, että tämä ikään kuin pakolaiskriisin akuutti puhkeaminen ei ole ehkä kuitenkaan yhdenkään yksittäisen puolueen syytä — sen syyt tietenkin ovat ulkoiset siellä konfliktialueella. Mutta kuitenkin perussuomalaiset ovat jo kymmenen vuotta sitten aloittaneet tästä asiasta puhumisen ja on nimenomaan kyseenalaistettu sitä, ovatko Suomen hallituksen toimet olleet sellaisia, että ne ovat tehneet Suomen maahanmuuttopolitiikasta sellaista, että se ohjaa tämmöiseen sosiaaliperusteiseen maahanmuuttoon työperäisen maahanmuuton sijasta. Eli ovatko ne edellisten hallitusten toimet tehneet Suomesta houkuttelevan maan tällaiselle elintasopakolaisuudelle? Ovat. Suomeen tulee nyt suhteessa neljänneksi eniten turvapaikanhakijoita koko Euroopassa, ja tämä on sellainen asiointi, mihin nykyinen hallitus ei vielä ole ehtinyt puuttua, mutta me kyllä puutumme ja järkiperäistämme tätä maahanmuuttopolitiikkaa ihan jatkuvasti nyt kovalla syötöllä.

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Myönnän tähän keskusteluun vielä kaksi vastauspuheenvuoroa. Sen jälkeen en enää myönnä vastauspuheenvuoroja, vaan mennään varsinaisilla puheenvuoroilla tämä keskustelu loppuun.

**22.08 Jari Myllykoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Tavio sanoi, että ei ole minkään yhden yksittäisen puolueen vika ja tietysti halusi sillä sanoa, ettei tietenkään ainakaan perussuomalaisen vika, mutta sujuvasti kyllä syyllisti edellisiä hallituksia, jotka ovat aiheuttaneet sen, että Syyriassa ja Syyriasta tulee tämmöisen humanin kriisin takia erittäin suuri joukko ihmisiä, jotka pakenevat aidosti oman henkensä takia. En lähde kiistämään sitä, etteikö joukossa olisi myös niitä, joita houkuttaa se sosiaalisen maahanmuuton mahdollisuus Suomeen. Mutta on aivan väärin tässä tilanteessa ruveta sanomaan, että tuo humaani kriisi Syyriassa on edellisten hallitusten vika.

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

22.09 **Ritva Elomaa ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Turvapaikanhakijoiden määrä ja pakolaistilanne yllätti kaikki. Hallitus toimii tällä hetkellä kaikin mahdollisin tavoin lain puitteissa tämän ongelman ratkaisemiseksi, ja on ajanhukkaa ruveta syyllistämään perussuomalaisia tästäkin, pakolaisten suuresta tulvasta ja sen käsittelystä. Ilman perussuomalaisia koko maahanmuutto-ongelmasta ei olisi todellakaan edes alettu puhua vuosia sitten. Nyt alkavat muutkin herätä tähän ongelmaan. Eikö tämä ole sen luokan asia, että oppositiokin voisi osallistua rakentavasti eikä sortua pelkkään syyttelyyn?

**Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen:** Puhujalistaan.

22.09 **Sari Essayah kd:** Arvoisa puhemies! Nyt tuntuu, että ikään kuin nämä maahanmuuttopoliittiset ohjelmat olisivat tulleet poliittiselle agendalle siinä vaiheessa, kun perussuomalaiset ovat alkaneet toimia, mutta näinhän ei ole. Kristillisdemokraattien maahanmuuttopoliittinen ohjelma on 90-luvun lopulta ja taisi olla silloin ensimmäinen tahiko toinen Suomessa. Siinä vaiheessa täällä oli muistaakseni kolmen hengen perussuomalaisten ryhmä, ja maahanmuuttopolitiikka ei ollut kovin keskeisessä osassa siinä keskustelussa ja siinä politiikassa, mitä silloinen eduskuntaryhmä täällä teki.

Minä arvostan edustaja Eloa, hän on niitä perussuomalaisia, jotka tästä asiasta pystyvät keskustelemaan järjen kanssa ja perustellusti, mutta siitä huolimatta jäi vähän sellainen olo, että ajatteletko, että nyt tämä summa, 450 miljoonaa, on nyt sitten väärin laskettu. Minä ymmärsin, että te olette kuitenkin puolustaneet sitä, että nämä ovat niitä välttämättömiä lisäyksiä, joita tässä tilanteessa on tehtävä, jotta tästä asiasta päästään eteenpäin ja selvittää ja asiat hoidetaan oikein ja inhimillisesti, mutta sitten kuitenkin samanaikaisesti kritisoi sitä, miksi oppositio ei nyt sitten tee näitä esityksiä ja lähde esimerkiksi esittämään vähennyksiä näihin. Pitäisikö meidän ajatella, että nyt valtiovarainministeriössä on kuitenkin jollakin tavalla nämä summat laskettu väärin ja täällä on nyt sitten jotakin sellaista, mikä ei tähän momentille kuuluisi? Että tällainen käsitys tästä nyt jää. Niin kuin edustaja Heinäluoma hyvin kuvasi, se kuulosti aikamoiselta akrobatialta, ja niin minullekin nyt jäi kyllä sellainen mieli, että onko tämä nyt oikein laskettu vai väärin laskettu. Pitäisikö tästä nyt sitten olla esittämässä ja montako sataa miljoonaa pois tästä momentista?

22.11 **Eero Heinäluoma sd:** Arvoisa puhemies! On siis tähdellistä kyllä sanoa, että ei Suomen kansa nyt kysy teiltä, miksi tämä kriisi on täällä käsillä ja mitä teki edellinen tai sitä edellinen hallitus, vaan Suomen kansa kysyy teiltä hallituspuolueina, mitä te teette tämän asian hoitamiseksi. Miten te aiotte tämän hoitaa? Ja niin kysymme mekin, ihan vilpittömällä mielellä. Miten tämä aiotaan hoitaa? Ei sitä keskustelua kannata jatkaa, että mitä on tehnyt ja minäkin vuonna mikin hallitus, vaan nyt ne ihmiset ovat täällä, he hakevat turvapaikkaa, ja sen jälkeen heistä osa tullaan hyväksymään ja heidät pitäisi jotenkin kotiuttaa tänne. Tähän pitäisi olla jotain vastauksia.

Ja sitä vartenhan hallitus on, että se antaa vastauksia, ja eduskunta sitten hyväksyy, jos pitää niitä vastauksia oikeina. Teillä on nyt valtaa, ja sen myötä myös vastuuta. Sen takia tässä asiassa ei kannata tulla kyselemään oppositiossa olevilta, miksi me emme esitä muutoksia hallituksen budjettiesitykseen maahanmuuton osalta. Että ei muuta kuin rohkeasti nyt vain vaikuttamaan siellä hallituksessa ja tekemään hyvää politiikkaa, jotta maahanmuuttoasiat ovat hyvässä hallinnassa.

## Punkt i protokollet PR 71/2015 rd

**22.12 Simon Elo ps:** Arvoisa herra puhemies! Edustaja Essayah, kiitän kehuista ja pidän teitäkin oikein asiallisena ja fiksuna edustajana. Edustaja Heinäluoma, juuri näin vaikuttaa hallituksessa. Näinhän sen pitää mennä, ja niin kuin sanoin, Helsingin Sanomien analyysien mukaan ollaan vaikutettu niin, että hallituksen politiikka on tiukempaa kuin aikaisemmin, ja se on oikein. Mutta, edustaja Essayah, korjaan näkemystä siltä osin, että en tietenkään väitä, että täällä olisi väärin laskettu näitä kuluja tai menoja, mitä tähän menee. Meidän vastauksemme hallituksena on totta kai tässä täydennysbudjetissamme tältä osin, totta kai. Mutta kun ajattelen näitä summia, mistä puhutaan, niin tosiaan kaipaisin enemmän keskustelua näistä maahanmuuton kokonaisvaikutuksista taloudellisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti seuraavien vuosien aikana, ei pelkästään tähän budjettiin liittyen, vaan laajemmin. Uskon ja toivon, että sitä tullaan käymään näiden seuraavien vuosien aikana eduskunnassa.

Ja kyllä perussuomalaiset lähtevät siitä, että meillä on hallitusvastuu ja tosiaan me sen kannamme, ja sitten kun seuraavat eduskuntavaalit aikanaan on, niin kansahan antaa sitten vastauksen siihen, miten on hommaa hoidettu. Näinhän sen pitää demokratiassa mennä. Ei se sen ihmeellisempää ole. (Eero Heinäluoma: Siihen mekin luotamme!)

**22.14 Ville Tavio ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Heinäluoma, olen ihan mielissäni, kun kuulen, että olette tosiaan kiinnostuneita näistä perussuomalaisista maahanmuuttoliittisistä ratkaisuksista, mitä tullaan esittämään. Niitä vaihtoehtoja tietenkin käydään tässä koko ajan läpi ja tullaan tekemään sitten asianmukaisia muutoksia jatkossakin.

Mutta täytyy muistaa, että tätä maahanmuuttoliittisyyttä me teemme oikeastaan kolmella rintamalla, eli ensinnäkin tehdään tätä raja- ja turvapaikkapolitiikkaa ja sitä turvapaikanhakukriteeripolitiikkaa. Mutta sitten me teemme täällä tänne tulleiden keskuudessa työ- ja sosiaalipolitiikkaa, ja kolmanneksi tehdään tätä karkotus- ja palautuspolitiikkaa toimivammaksi. Näihin kaikkiin me tulemme kiinnittämään huomiota ja olemme jo aika hyvään vauhtiin päässeetkin näiden uusien uudistusten valmistelussa. (Simon Elo: Huolellinen harkinta vie aikansa!) Mutta tietenkin SDP voi näitä sitten tukea, ja minä ainakin itse kuulen ihan mielelläni, jos SDP:n puolelta tulee jotain ehdotuksia, miten tätä turvapaikkakriisiä tulisi hoitaa.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till finansutskottet.